

KRONIKA

9.2.2010 Divadelní noviny str. 3 Kronika

13. LEDNA

Ukázky z nové knížky Luby Skořepové nazvané Tajnosti herecké a Historky kratochvilné si přišli poslechnout návštěvníci pražské restaurace U Rumpálu. K vidění byla i výstava fotografií, které s herečkou nafotografovala Alena Hrbková a jež se také objeví v knize, připravované k vydání v únoru. Zaměstnanci Národního divadla moravskoslezského v Ostravě se obávají o budoucnost operetního souboru. Podle odborů mu hrozí, že bude zúžen na polovinu a část zaměstnanců už podepsala výzvu k vyhlášení stávkové pohotovosti. Podle nového ředitele divadla Jiřího Nekvasila, který od ledna nahradil loni odvolaného Luďka Golata, jsou obavy předčasné: Soubor nikdo neruší. Chceme, aby divadlo zůstalo čtyřsouborové. Aby měl každý soubor jednoznačný profil a byl schopen dělat to, na co ten další umělecky nedosáhne.

Knihovna Václava Havla zahájila v Galerii Montmartre v Praze půlroční (do 30. května) projekt Jaro s šestatřicátníky představující první literární a uměleckou skupinu, kterou dal Václav Havel dohromady na počátku své dráhy, v letech 1953-1954- Projekt se skládá z několika vzájemně provázaných akcí: cyklu pěti literárních večerů věnovaných pěti nekonformním členům této skupiny a jejich dobovým teenagerovským textům: Jiřímu Kuběnovi, Viole Fischerové, Josefu Topolovi, Věře Linhartové a Václavu Havlovi, výstavy výtvarného díla Jiřího Kuběny a v květnu vydání knihy Rozhovory Šestatřicátníků, výboru z jejich rukopisného časopisu z padesátých let, prvního „samizdatu“ Václava Havla a jeho přátel. Vyjde jako druhý svazek druhého ročníku edice Sešity Knihovny Václava Havla.

HUL

14. LEDNA

V Národní knihovně v Praze byla zahájena výstava Dvě stě let Pražské konzervatoře - nejstarší konzervatoře ve střední Evropě. Pražská konzervatoř má za sebou dvě stě let bohaté existence, o níž podává svědectví právě tato putovní výstava, jež ve třinácti tématech shrnuje to nejdůležitější, co hudební škola přinesla nejen naší, ale i evropské o světové kultuře, uvedla tisková mluvčí Národní knihovny Barbora Stýblová.

ŠESTATŘICÁTNIČICE Nakladatelství Supraphon vydalo na 3CD audioknihu Ireny Obermannové Divnovlázky, povídkovou novelu zachycující bizarní životní a milostné eskapády rozvedené matky dvou pubertálních dcer. Interpretkou téměř tříhodinové nahrávky vzniklé v režii a produkci Nadi Dvorské je herečka Aňa Geislerová, která hrála hlavní postavu -šestatřicetiletou Xenii - i v televizním zpracování této knihy režisérem Petrem Slavíkem (2008). Na nahrávce ztvárňuje všechny postavy, tedy jak Xenii a její dcery, pubertální Kristýnu a sedmiletou Justýnu, tak i svůdníka Jiřího, traktoristu Bědu nebo sexuologa Slavíčka. HUL V brněnském Divadle Šansonu vystoupila zpěvačka Lucie Bílá. Na vyprodaném koncertě s třemi sty diváky připomněla první výročí tohoto komorního divadla, které vede režisér a písničkář Jiří Vondrák.

15. LEDNA

NEZAPOMÍNÁNÍ Na čtyřech samostatných DVD vyšel dnes již světově proslulý, mezinárodními cenami ověřený cyklus dokumentů režiséra Lukáše Přibyla nazvaný Zapomenuté transporty. Pro výsledných šest hodin série (4 * 90 minut) pořídil ve více než dvaceti zemích tří kontinentů okolo 260 hodin záznamu rozhovorů s lidmi, kteří přežili téměř neznámé koncentrační a pracovní tábory a ghetta druhé světové války na východě Evropy: v Lotyšsku, Bělorusku, Estonsku a oblasti Lublina v Polsku. Názvy míst, kde umřely desetitisíce lidí - jako například Malý Trostinec, Jägala, Kalevi Liiva, Ereda, Kaiserwald, Zamošč či Sawin - málokomu něco řeknou. Dokumentaristům se nicméně podařilo vystopovat osudy prakticky všech českých Židů, kteří tyto tábory přežili, a po někdy dlouhém přesvědčování přemluvit ještě žijící, aby se jim se svými vzpomínkami svěřili. Většina své traumatické prožitky sdílela vůbec poprvé. Toto bohatství ojedinělých výpovědí se stalo základem celé tetralogie. Narozdíl od jiných dokumentů nepoužívají Zapomenuté transporty mluvený komentář ani současné záběry. Jsou mozaikou střípků vzpomínek, zážitků, soukromých pohledů a dojmů. Dohromady se však tyto úzké úhly pohledu skládají do nového, překvapivého obrazu holocaustu a různých „modelů“

přežívání v naprosto extrémních podmínkách. Minimalistická, důmyslná montáž je podpořena a doložena vzácnými autentickými vizuálními materiály, které pocházejí z širokého spektra zdrojů, od oficiálních archivů po alba bývalých milenek příslušníků SS. Tento fakt dokumentům - kromě dramatického vyprávění a samotné síly příběhů - dává mimořádnou historickou a výpovědní hodnotu.
HUL

16. LEDNA

Cyklos přenosů z newyorské Metropolitní opery pokračoval velkým operním hitem. V19 kinech v Česku mohli zájemci sledovat přímý přenos Bizetovy Carmen, tak jak ji pro New York připravil britský režisér Richard Eyre, krátce po její nedávné premiéře. Hlavní roli zpívala lotyšská mezzosopranistka Elina Garanča, dirigentem byl Yannick Nezet-Seguín.

17. LEDNA

SKRYTÝ PŮVAB UNDERGROUNDU V pražském Divadle Na zábradlí oslavila desáté výročí své existence jedna z nejpozoruhodnějších kapel domácí alternativní (undergroundové) rockové scény - Skrytý půvab byrokracie.

Při této příležitosti vydalo spřízněné nakladatelství P0115 v hand made CD-r edici živou nahrávku, mapující období druhých pěti let skupiny v sestavě s bubeníkem Romanem Kollinerem, který se tímto koncertem se skupinou loučil. Jeho odchod podnítil vznik zbrusu nového repertoáru SPB nazvaného Ouředníkovy referáty a využívajícího texty z knihy Patrika Ouředníka - Europeana: Stručné dějiny dvacátého věku. Hudebně šlo o návrat k ranému, syrovému zvuku s méně předtočenými základy a s živými klávesami.

Program měl v DNz premiéru. Vedle toho nabídla skupina světovou premiéru divadelní aktovky Uksfaust z pera „neznámého žijícího básníka“ Sigismunda de Chals.

HUL

18. LEDNA

Původní autorskou novinku studenta Divadelní fakulty Janáčkovy akademie v Brně Petra Masky s názvem Udav se katedrálou uvedlo brněnské Studio Marta. Vystoupili studenti čtvrtého ročníku muzikálového herectví.

S POMOCÍ OSVÍCENÝCH POLITIKŮ... Pražský Palác Akropolis vydal exklusivní fotografickou knihu s vloženým DVD dokumentující obnovu tohoto žižkovského Paláce v letech 1992-1993 a následný šestnáctiletý kulturní program - koncerty, divadelní představení a výstavy. Úvodník výpravné publikace věnovaný svobodě jako podstatě existence a programu Paláce Akropolis napsal jeho majitel Pavel Hurda. Mimo jiné v něm píše: S pomocí osvícených politiků, podnikatelů i umělců se mi podařilo odvrátit téměř jistý zánik prostor, které jsou dnes samozřejmou součástí kulturního života obrovského počtu lidí, kteří k nám přicházejí na kvalitní hudební produkce, multimediální projekty, divadelní představení, festivaly a výstavy.

Usiloval jsem o zachování a rozvoj místa, v němž se mísí progresivní s dávno zapomenutým a experimentální se zavedeným. Pokud si udržíme svobodu, pak jsem přesvědčen o tom, že Palác Akropolis bude existovat i nadále se specificky poetickým nábojem...

HUL

19. LEDNA

V divácké anketě Městského divadla v Brně Křídla zvítězili v kategorii nejoblíbenější herec/herečka Hana Holišová a Petr Štěpán. V kategorii inscenace byl odměněn muzikál Bídníci, za jehož režii získal cenu i Stanislav Moša a za výpravu Christopher Weyers. Ocenění byli i Hana Burešová a Štěpán Otčenášek za adaptaci Tří mušketýrů. V anketě hlasovalo 6320 diváků.

20. LEDNA

Lehce autobiografickou one man show Všichni moji hrdinové představil herec Tomáš Matonoha v brněnském klubu Metro Music Bar.

21. LEDNA

Od nové sezóny 2010/11 povede Švandovo divadlo jako umělecký šéf režisér Dodo Gombár. Nastupuje do funkce, která byla od roku 2006 neobsazena.

V divadle ale bude působit již od ledna, aby mohl připravit dramaturgii nové sezóny. Oslovil jsem ho na základě jeho předchozích zkušeností s našim hereckým souborem a prokazatelných výsledků v jeho posledním angažmá.

On se rozhodl mou nabídku po asi měsíčním rozhodování v říjnu 2009 přijmout. Věřím, že Gombárovo umělecké vedení bude pro smíchovský soubor i kulturní obec inspirativní, uvedl ředitel Švandová divadla Daniel Hrbek.

Pražská sekce Teatrológické společnosti připravila přednášku Šárky Havlíčkové Živá tradice staroindického divadla, která se uskutečnila v Malém sále Divadelního ústavu.

ŘÍDKÝ VZDUCH Den po koncertu v brněnské Fléďě vystoupil v - pohřichu ne zcela zaplněném - sále Městské knihovny v Praze jeden z nejvýznamnějších britských rockových zpěváků, multiinstrumentalistů a skladatelů, zakladatel avantgardní skupiny Van Der Graaf Generator, jejíž vrcholná éra spadá do let 1969-1978, textař, básník a prozaik, jedenašedesátiletý Peter Hammill.

V téměř dvouhodinovém sólovém programu, ve "3\ tMí« kterém jako doprovod svého křehkého hlasu střídal hru na klavír a akustickou kytaru, představil jak starší tvorbu, tak především písně ze svého aktuálního alba Thin Air. Šedovlasý, vitální, asketický působící Hammill přecházel při zpěvu od šepotu přes folkový projev do svého typického vibrujícího vysokého vokálu. Ve skladbách jako Wrong Way Round, The Mercy, Stumbled nebo Ghost Of Planes rozpracovával svá celoživotní témata - existenciální a milostné příběhy, úvahy a sny. Vyrovnával se však s nimi adekvátně svému věku - moudře, s porozuměním pro mnohvrstevnatost a složitost života, jeho proměn a ztrát. Po Leonardu Cohenovi je Hammill další z rockových ikon, které se u nás v poslední době představily a které stáším nic ze svého umu neztrácejí.

HUL

23. LEDNA

V galerii městského domu kultury v Luhačovicích byla otevřena výstava Loutka? Je jako člověk, ale člověk to není... Expozici loutek, maňásků, marionet a divadélek domácí i sériové výroby doplňují historické kostýmy a plakáty. Část výstavy je spojená se začátky loutkového divadla v Luhačovicích a s postavou Štěpána Karlovského, který vedl loutkářský soubor od roku 1940 do roku 1980.

Kameraman Miroslav Ondříček se stal držitelem Ceny Vladislava Vančury.

Za dlouholetý umělecký přínos domácí i světové kinematografii mu ji v Berouně udělil Český filmový a televizní svaz FITES. Pěťasedmdesátiletý tvůrce se nedávno v nemocnici v Praze - Motole podrobil vážné operaci roztržené aorty.

24. LEDNA

MLADÍ SE TÁŽÍ

I V Inventura demokracie 2009 je sympatická studentská iniciativa, která se při příležitosti dvacátého výročí sametové revoluce rozhodla atakovat výkonné politiky řadou nepříjemných, dobře míněných dotazů. Mladí aktivisté se nenechávali snadno odbýt a na vybrané ukázky z jejich mise jsme se mohli podívat na televizní obrazovce (ČT 2 v prime-timu) v dokumentu Spanilé výzvy režiséra Martina Pátka. Politici se ukázali - napravo nalevo - jako převážně vykrcující se, mlžící bytosti. Studenti naopak výborně formulovali, byli asertivně neodbytní a prýštila z nich energie, kterou snad jen tak neztratí. V monotematickém večeru navazoval na tuto aktualitu střihový snímek z posledních dvaceti let, ukazující mimo jiné přední reprezentanty moci v Čechách ve vysloveně „oddechových“ situacích (Václav Klaus na pódiu s předními hvězdami popmusic a přidávající se k jejich „choreografií“ písně Dáme si pac, či Miloš Zeman se Stanislavem Grossem, pojídající „levicové“ párky). To bylo prokládáno úvahami politologa Jacquese Rupnika, ekonomu Tomáše Sedláčka a dalších.

I když šlo v tomto pásmu spíš o tříšť příspěvků než vypointované dílo, dech i duch doby z něho zavanuly a snad i přispěly k ostřejší reflexi uplynulého dvacetiletí.

BR

25. LEDNA

V rámci projektu zahájeném na podzim roku 2009, který představuje tvorbu hradeckého Draku pražskému publiku, uvede letos soubor ve velkém sále Městské knihovny na Mariánském náměstí od konce ledna do konce března čtyři inscenace: Do-re-mi-fa sůl nad zlato, která je určena pro první

stupeň základních škol, Jánošík pro žáky druhého stupně, Štěně nebo špenát a Bojí se tygři? pro děti od 3 do 9 let.

26. LEDNA

Skladatel, klavírista, spisovatel, dramatik a pedagog Ilya Hurník (1922) byl protagonistou odpolední Benefice, jež se uskutečnila v pražském Divadle U Valšů. O tvorbě a životních zážitcích vyprávěl za účasti přátel Miloše Horanského, Otakara Brouska st. a Jiřího Vejvody. Pořad připravil Jan Lorman.

PŘED HYNALSOVOU OPONOU Svou vůbec první studiovou desku nahráli Plastic People of the Universe loni na podzim v Kollerově studiu Cox. Roli kmotra na jejím křtu v pražském Paláci Akropolis se chopil Václav Havel. Album Maska za maskou vydané firmou Guerilla Records vzniklo z iniciativy jejího majitele Vladimíra „Lábuse“ Drápala, který skupině nabídl dokončit do délky dlouhohrajícího alba jejich aktuální projekt čítající původně šest nových písní, připravených pro loňské koncertování v USA. Mezi třinácti skladbami je i poprvé skupinou zhudebněný text Ivana Martina Jirouse (Magorův šém) nebo báseň Jiřího Koláře (Přes práh hvězd...). Většinu textů - devět - obstaral saxofonista Vratislav Brabenec, zbylé dva jsou zhudebněné básně J. H. Krchovského a Andreje Stankoviče. Plastici se představují v baladické podobě, které dominuje Brabencův zpěv, či spíše recitace. Narozdíl od koncertních nahrávek působí album komorně, jakoby pro domácí poslech. Přesto prvním křtem CD byl 15. ledna velký koncert v Queen Elisabeth Hall v Londýně. Album, na jehož přebalu je šestice zachycena před Hynalovou oponou Národního divadla, představí skupina v následujících týdnech řadou koncertů po Česku.

ZP